XXVII SPRAWOZDANIE

Z CZYNNOŚCI WYDZIAŁU

TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO

WE LWOWIE

TUDZIEŻ

KOMITETU REDAKCYJNEGO

KWARTALNIKA HISTORYCZNEGO

ZA ROK 1913

LWÓW
NAKŁADEM TOWARZYSTWA
CZCIONKAMI DRUKARNI JAKUBOWSKIEGO I SP., PIEKARSKA 11.
1914

Skład Wydziału:

Prezes:

Tadeusz Wojciechowski.

Zastępca prezesa:

Ludwik Kubala.

Skarbnik:

Jan Friedberg.

Sekretarz, p. o. Skarbnika:

Eugeniusz Barwiński.

Członkowie Wydziału:

Władysław Abraham
Aleksander Czołowski
Bronisław Dembiński
Ludwik Finkel
† Władysław Łoziński
Bronisław Pawłowski
Zygmunt Luba Radzimiński.

Skład komitetu redakcyjnego:

Redaktor:

Aleksander Semkowicz.

Członkowie Komitetu redakcyjnego:

Szymon Askenazy
Bronisław Gubrynowicz
Karol Hadaczek
Alfred Halban
Kazimierz Hartleb
Maryan Kukiel
Teofil Modelski
Henryk Sawczyński
Władysław Semkowicz
Stanisław Zakrzewski.

Komisya kontrolująca:

Józef Nogaj
Stanisław Schneider
Władysław Towarnicki.

Jedną z najważniejszych kwestyj, którą się Zarząd Towarzystwa w roku ubiegłym zajmował, była sprawa zjazdu historycznego.

W latach ostatnich projektowano już kilkakrotnie różne terminy; gdy jednak wszystkie projekty nie doprowadziły do żadnego rezultatu, zajął się Wydział tą sprawą ponownie i postanowił, po przeprowadzeniu wszechstronnej dyskusyi i porozumieniu się z historykami krakowskimi i warszawskimi, zwołać w roku 1915 do Lwowa czwarty zjazd historyczny. Obrany przez Wydział komitet, na którego czele stanął prof. Oswald Balzer, ustalił już w głównych zarysach program zjazdu, a odezwa zjazdowa, wystosowana do ogółu historyków polskich, będzie rozesłana już w najbliższym czasie.

Na posiedzeniach Towarzystwa wygłoszono następujące odczyty:

Na rocznem Walnem zgromadzeniu dnia 22. lutego Dr. Władysław Semkowicz: „Z podróży naukowej do Nieświeża, Petersburga i Moskwy".

Na posiedzeniu dnia 17. maja: Dr. Władysław Semkowicz: „O horodelskiej adopcyi herbowej".

Prócz tego urządził Wydział dnia 31. października uroczysty obchód ku uczczeniu Unii horodelskiej, który zgromadził w wielkiej sali ratuszowej kilkaset osób.

Obchód zagaił prof. Ludwik Kubala następującem przemówieniem:

„W imieniu Tow. hist. dziękuję za udział w uroczystości, którą dziś na pamiątkę Unii Horodelskiej w 500-letnią jej rocznicę obchodzimy.

Unia Litwy z Polską, ten niebywały, dobrowolny związek dwóch narodów, różniących się pochodzeniem, językiem, religią,

obyczajami, zapuścił w ciągu pięciowiekowego wspólnego pożycia tak głębokie korzenie, że ich wyrwać łatwo, jakby się komu zdawało, niepodobna.

Ta „Święta Unia“ jak ją Litwini nazywali, stanęła głównie trzema politycznymi aktami.

Pierwszy akt, to związek Jadwigi z Jagiełłą. Przodkowie nasi obiecali Jagielle rękę królowej i koronę polską pod warunkiem, że Wielki Ks. przyjmie chrzest, zwróci Polsce ziemie ruskie, w ręku jego będące, a Litwę połączy z Polską. Z tego powodu w czasie koronacyi Jagiełły 8 książąt lit. a oraz książęta ruscy na Nowogrodzie Wielkim, na Siewierzu, Łucku, Włodzimierzu, Brańsku i Kijowie zaprzysięgli królowi, królowej Jadwidze i Koronie polskiej wierność i posłuszeństwo i złożyli, jak pisze Łubieński, dyplomy w ruskim języku pisane w skarbcu krakowskim. To była unia książąt i władców.

Drugi akt odbył się w Horodle. Tu wielcy panowie lit. do wspólnych herbów i pokrewieństwa z panami polskimi przypuszczeni zostali, aby tych samych praw i przywilejów co Polacy, używać mogli. To była unia wielkich rodów.

Trzeci akt stanął na walnym Sejmie w Lublinie z woli książąt, senatorów i posłów od wszystkich stanów z zupełną mocą obranych. Unia dwóch narodów.

Zygmunt August, sam jeden zostawszy z męskiej linii Jagiellonów, nie mając nadziei potomstwa, ustąpił swoich praw dziedzicznych do Litwy, a chcąc oba kraje ściślej połączyć, aby po jego śmierci niezgoda dawnego zjednoczenia nie zerwała, gdyby Polacy innego króla a Litwini innego księcia obrali, zjednoczył Polskę z Litwą „w jedno nierozdzielne ciało, jedną wspólną Rzptę, która się z dwóch państw i narodów w jeden lud zniosła i spoiła“.

Na tymże sejmie ziemia podlaska, wołyńska, bracławska i księstwo kijowskie „z woli książąt, senatorów i posłów z pełną mocą w tychże ziemiach obranych, Królestwu polskiemu jako prawdziwemu a własnemu ciału wrócone, wszczepione i wpojone na wieczne czasy zostały“.

Unia stanęła, jak mówi akt horodelski, w tym celu, aby Polacy i Litwini odpierać mogli Krzyżaków i innych nieprzyjaciół, którzy ich zniszczyć usiłują. Granice zjednoczonego państwa rozszerzyły się daleko na wschód, a Polacy, gotowi bronić wiary katolickiej na Litwie, zetknąwszy się na nowych

granicach z Moskwą, z Tatarami i Turcyą, zmuszeni byli z nowymi sąsiadami toczyć nieustanne boje.

Dziś Krzyżaków i Tatarów niema, Turcy nie grożą — ale unia bardziej niż kiedykolwiek potrzebna, bo obopólna odporność Polaków i Litwinów osłabnie, jeśli nieprzyjaciel rozluźni ten święty związek a my pomagać sobie wzajemnie nie będziemy. Oby ten kopiec Unii, który strzeże naszego miasta, przywodził nam na pamięć zabiegi przodków naszych.

Następnie wygłosił prof. Stanisław Zakrzewski wykład „O unii horodelskiej“, który licznie zgromadzeni słuchacze przyjęli hucznymi oklaskami.

Redakcya organu Towarzystwa, *Kwartalnika historycznego* spoczywała, jak w latach ubiegłych, w ręku Dra Al. Semkowicza. Rocznik XXVII tego pisma zawiera 4 rozprawy, 38 recenzyj, bibliografią historyi polskiej i powszechnej oraz kronikę naukową i nekrologią.

Budżet Towarzystwa przedstawia się pomyślnie. Rok 1912, w dziejach Towarzystwa przełomowy, przyniósł Towarzystwu stanowczą poprawę bytu; po raz pierwszy od szeregu lat zdołano doprowadzić budżet do równowagi, a liczba członków doszła do wysokości dotąd nigdy nie osiągniętej.

W roku ubiegłym 1913 dołożył Zarząd starań, ażeby nie zboczyć z drogi raz utorowanej i ażeby mimo konjektur niekorzystnych utrzymać równowagę budżetową, z taką trudnością w latach ubiegłych zdobytą. Z powodu niemożliwości uchwalenia budżetu krajowego nie otrzymało Towarzystwo zwykłej subwencyi w kwocie 1400 K, wynoszącej zatem $^1/_5$ część jego normalnych dochodów. Ubytek to, jak na budżet tak szczupły, bardzo dotkliwy; należało więc gospodarować bardzo oględnie i zaprowadzić znaczne oszczędności, a więc przedewszystkiem zredukować chwilowo objętość wydawnictwa „Kwartalnika historycznego“.

W rezultacie zdołano z bieżących dochodów pokryć nie tylko wszystkie bieżące wydatki, ale nawet wypłacić resztę zaległych honoraryów, tak że bilans kasowy zamyka się bez deficytu, i nie przekazuje się na rok przyszły żadnych ciężarów.

Liczba członków, która w roku 1912 urosła do najwyższej w dziejach Towarzystwa cyfry 315, w roku ubiegłym mimo ubytków (7 członków zmarło, 4 wystąpiło, 4 wykre-

ślono z powodu uporczywego zalegania z wkładkami) zwiększyła się jeszcze i wynosi obecnie 329.

W roku 1914, po odzyskaniu subwencyi krajowej powraca budżet Towarzystwa do zupełnej równowagi; preliminarz na rok 1914 każe przewidywać w rubryce dochodów kwotę 8000 koron, co umożliwi zupełne pokrycie kosztów wydawnictwa „Kwartalnika historycznego“ w objętości co najmniej 40-arkuszowej. Ponadto możliwem będzie odtąd wydawanie „Kwartalnika“ nie zeszytami podwójnymi, lecz ukazującymi się regularnie co kwartał.

Zawiązane z końcem roku 1912 Koło krakowskie Towarz. historycznego wykazuje za rok ubiegły bardzo wydatną działalność. Zarząd Koła składają: Dr. Fryderyk Papée prezes, prof. Wacław Tokarz zastępca, dr. Władysław Konopczyński sekretarz, Dr. Maryan Łodyński skarbnik. Z końcem roku liczyło Koło 112 członków — (w tej liczbie 69 nowo pozyskanych w roku 1912 i 1913).

Zarząd Koła rozwijał działalność w następujących kierunkach:

1. Celem bliższego zespolenia historyków krakowskich i ożywienia wśród nich wymiany zdań na polu dziejopisarstwa, urządził 9 zebrań, na których wygłoszono następujące odczyty:

Dnia 1. lutego Dr. F. Papée: „Przegląd dziejów Władysława Jagiellończyka, 1434—44“.

Dnia 22. lutego Dr. O. Halecki: „O stanowisku szlachty litewsko-ruskiej wobec Unii Lubelskiej“.

Dnia 15. marca Dr. L. Kolankowski: „Rozbiór krytyczny Istorii Ukrainy-Rusi prof. M. Hruszewskiego“,

Dnia 26. kwietnia Dr. Wł. Konopczyński: „Sprawozdanie z Międzynarodowego Kongresu Historycznego w Londynie“.

Dnia 24. maja prof. J. Lewicki: „Geneza Komisyi Edukacyi Narodowej“.

Dnia 14. czerwca Dr. Wł. Konopczyński: „Jan Jakób Rousseau doradcą Polaków“. L. Janowski: „Stanowisko uniwersytetów rosyjskich wobec powstania styczniowego“.

Dnia 25. października na uroczystym obchodzie ku uczczeniu Unii Horodelskiej, prof. Dr. St. Kutrzeba: „Unia Horodelska“ i Dr. Wł. Semkowicz: „Zbratanie szlachty polskiej z bojarami litewskimi“.

Dnia 8. listopada Dr. J. Frejlich: „Odgłosy listopadowe w Danii, przyczynek do charakterystyki Atanazego hr. Raczyńskiego, posła pruskiego w Kopenhadze".

Dnia 13. grudnia Dr. F. Koneczny: „Spuścizna naukowa Aleksandra Jabłonowskiego"; St. Turowski: „Antoni Małecki, jako gramatyk i historyk literatury"; R. Grodecki: „Antoni Małecki, jako historyk".

Nadto wygłosił Dr. L. Kolankowski w Dębicy odczyt na temat Unii Horodelskiej.

2. Obrany przez zebranie organizacyjne dnia 11. stycznia Krakowski Komitet Redakcyjny „Kwartalnika Historycznego", zastanawiał się nad wyszukaniem najlepszych recenzentów; opinie wypracowane przesyłano sposobem rady naczelnemu redaktorowi.

3. Zarząd zajął się kwestyą zwołania IV. Zjazdu Historyków Polskich, wypracował ogólne zasady organizacyi zjazdu, które następnie zatwierdzone przez zebranie Koła dnia 26. kwietnia, zostały przesłane Wydziałowi Towarzystwa, jako projekt ogółu historyków krakowskich,

4. Wreszcie, do zebrań Koła Krakowskiego należało też omawianie projektów prac konstrukcyjnych, wydawniczych albo inwentaryzacyjnych. Z tej kategoryi Koło na zebraniu dnia 8. listopada rozważało podany przez Dra Wł. Konopczyńskiego plan ułożenia katalogu aktów do dziejów polskiego parlamentaryzmu. Uznany za wysoce pożądany, plan ten został następnie skierowany do Komisyi Historycznej Akademii Umiejętności, która w zasadzie przyjęła go i przekazała do szczegółowego opracowania swojemu prezydyum. Ten sam plan rozważała następnie i przyjęła do wykonania w granicach Królestwa Polskiego Komisya Historyczna Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

* * *

W ubiegłym roku poniosło Towarzystwo szereg bolesnych strat. Odeszli od nas na zawsze znakomici, zasłużeni badacze i autorowie: członek Wydziału Władysław Łoziński, członkowie honorowi: Aleksander Jabłonowski i Antoni Małecki, członek założyciel, długoletni współpracownik „Kwartalnika" Wiktor Czermak; prócz nich członkowie: Stefan Ramułt, Jó-

zef Teodorowicz i Mieczysław Dunin Wąsowicz. Cześć ich pamięci!

*   *
*

Na zakończenie poczuwa się Wydział Towarzystwa do obowiązku złożenia publicznego podziękowania Wysokiemu Ministerstwu Wyznań i Oświaty i Prześwietnej Radzie miasta Lwowa za udzielenie Towarzystwu subwencyi.

Sprawozdanie kasowe

za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1913.

Fundusz obrotowy.

A) Dochód.

	Kor.	gr.	Kor.	gr.
I. Wkładki członków				
a) zaległe	511	25		
b) bieżące	2735	94		
c) na rok 1914	36		3283	19
II. Wpisowe członków nowoprzystępujących			126	
III. Subwencya Ministerstwa Oświaty .			1200	
IV. Subwencya Rady miasta Lwowa .			400	
V. Prenumerata i sprzedaż wydawnictw			1454	48
VI. Zwroty kosztów odbitek . . .			152	94
VII. Dochód z odczytu			55	
Razem . .			6671	61

B) Rozchód.

	Kor.	gr.	Kor.	gr.
I. Deficyt z roku 1913			1	80
II. Wydawnictwo *Kwartalnika historycznego*				
a) Honorarya autorskie	2886	43		
b) Druk i broszurowanie				
Rocznik XXVII. zesz. 1/2 . .	1182	76		
" zesz. 3/4 . .	1367	66		
Koszta odbitek	301	40		
Mapa i klisze	83	80		
Ekspedycya	172	28	5994	33
Do przeniesienia			5996	13

	Kor.	gr.	Kor.	gr
Z przeniesienia			5996	13
III. Koszta administracyi:				
a) druk sprawozdania za 1912 . .	89	86		
b) Wydatki sekretarza i skarbnika .	134	02		
c) Kursor zbierający wkładki . .	234	20		
d) Kursor Redakcyi	50	—	508	08
IV. Koszta urządzenia odczytu . .			49	20
V. Wieńce i datki			118	10
Razem . .			6671	51

II. Fundusz żelazny.

Stan z końcem roku 1911:		
1) 4% list zastawny Banku kraj. na 200 kor., serya II. nr. 3088	200	—
2) 4½% list zastawny Banku kraj. na na 100 złr., serya II. nr. 10239	200	—
3) 4½% list zastawny Banku kraj. na 200 kor., serya II. nr. 13549 . . . . : .	200	—
4) 4½% list zastawny Banku kraj. na 100 złr., serya I. nr. 3546	100	—
Razem . .	700	—

III. Fundusz zapasowy.

A) Z zapisu ś. p. Zygmunta Kaczkowskiego.

	Kor.	gr.	Kor.	gr.
1. Stan z końcem r. 1912			228	98
2. Odsetki za r. 1913			11	88
Stan z końcem roku 1913 . . .			240	86

Fundusz ten ulokowano na książeczce wkładkowej Banku hipotecznego we Lwowie Nr. 590.

B) Fundusz im. Dr. Towarnickiego.

	Kor.	gr.
1. Stan z końcem roku 1912	439	05
2. Odsetki za r. 1913	23	09
Stan z końcem r. 1913	462	14

Kwota powyższa jest ulokowana na książeczce wkładkowej Banku hipotecznego we Lwowie Nr. 588.

Uwaga. Z funduszu tego zaciągnęło Towarzystwo w roku 1908 pożyczkę w kwocie 1800 koron.

C) Wydawnictwo listów A. Bielowskiego.

	Kor.	gr.
1. Stan z końcem r. 1912	104	34
2. Odsetki za r. 1913	5	24
Stan z końcem r. 1913	109	58

Kwotę powyższą ulokowano na książeczce wkładkowej Banku hipotecznego we Lwowie Nr. 589.

Lwów, dnia 31. grudnia 1913.

Sekretarz p. o. Skarbnika:

Eugeniusz Barwiński.

Zgodność z księgami kasowemi stwierdzamy:

Józef Nogaj. ***Stanisław Schneider.***

Władysław Towarnicki.

Spis członków Towarzystwa

w roku 1913.

A. Członkowie honorowi.

† Roepell Ryszard, Wrocław.
† Małecki Antoni, Lwów.
Kętrzyński Wojciech, Lwów.
† Nehring Władysław, Wrocław.
† Aleksander Jabłonowski, Warszawa.

B. Członkowie zwyczajni.

Abraham Władysław, Lwów.
Aleksandrowicz Aniela, Lwów.
Aleksandrowicz Włodzimierz, Kraków.
Anczyc Władysław, Kraków.
Antoniewicz Bołoz Jan, Lwów.
Antoniewicz Bołoz Władysław, Krosno.
Archiwum akt grodzkich, Kraków.
Askenazy Szymon, Lwów.

Hr. Badeni Stanisław Henryk, Koropiec.
Bąkowski Klemens, Kraków.
Bąkowski Ludwik, Kraków.
Balaban Majer, Lwów.
Balzer Oswald, Lwów.
Bałaban Józef, Lwów.
Barewicz Eugeniusz, Lwów.
Bartoszewicz Kazimierz, Kraków.
Bartynowski Władysław, Kraków.
Barwiński Aleksander, Lwów.
Barwiński Eugeniusz, Lwów.
Batowski Zygmunt, Lwów.

Białkowski Leon, Kraków.
Bieliński Józef, Warszawa.
Biesiadecki Franciszek, Firlejów.
X. Bilczewski Józef, Lwów.
Birkenmajer Ludwik, Kraków.
Bobin Romuald, Lwów.
Bobrzyński Michał, Kraków.
Bogatyński Władysław, Kraków.
Bojarski Władysław, Przemyśl.
Boratyński Ludwik, Kraków.
Borkowski Oktaw, Lwów.
Borzemski Antoni, Lwów.
Bostel Ferdynand, Lwów.
Bruchnalski Wilhelm, Lwów.
Brückner Aleksander, Berlin-Wilmersdorf.
Bujak Franciszek, Kraków.
Burmistrz Józef, Kraków.
Bykowski Jaxa Juliusz, Lwów.
Bylicki Władysław, Lwów.

Cercha Stanisław, Kraków.
Chłędowski Kazimierz, Wiedeń.
Chmiel Adam, Kraków.
Chołodecki Białynia, Józef, Lwów.
Chrzanowski Ignacy, Kraków.
Cielecki Zaremba Artur, Hadyńkowce.
Cieński Tadeusz, Pieniaki.
Cwikliński Ludwik, Wiedeń.
Cynarski Jan, Kraków.
X. Czaplewski Paweł, Szynych (Prusy).
Czarnik Bronisław, Lwów.
Czauderna Karol, Lwów.
Czołowski Aleksander, Lwów.

Dąbkowski Przemysław, Lwów.
Dąbrowski Jan, Kraków.
X. Dębski Stefan, Warszawa.
Dembiński Bronisław, Lwów.
Dickstein Samuel, Warszawa.
Diveky Adryan, Löcse.
Długopolski Edmund, Kraków.
Dobrzycki Stanisław, Fryburg szwajc.
Dorożewski Napoleon, Lwów.
Domaniewska Wacława, Kraków.
Dubiecki Maryan, Kraków.
Duda Franciszek, Kraków.
Hr. Dzieduszycki Tadeusz, Niesłuchów.

Eustachiewicz Stanisław, Lwów.

Fedorowicz Władysław, Okno.
Feuersteinowa Zofia, Lwów.
X. Fijałek Jan, Kraków.
Finkel Ludwik, Lwów.
Fisch-Naglerowa Hermina, Lwów.
X. Fox Paweł, Baltimore.
Frejlich Józef, Kraków.
Frenkel Stefan, Lwów.
Friedberg Jan, Lwów.
Fuchs Franciszek, Kraków.

Gawlik Mieczysław, Tłumacz.
Gawroński Rawita Franciszek, Lwów.
Gebert Bronisław, Lwów.
Giedroyć Franciszek, Warszawa.
Gimnazyum, Brzozów.
Gimnazyum I., Tarnopol.
Gimnazyum, Sokal.
Gimnazyum, Kałusz.
Giżycki Marek, Kraków.
Glückerowa Anna, Lwów.
Głąbiński Stanisław, Lwów.
X. Gołąb Julian, Kraków.
Gorczak Bronisław, Lwów.
Górka Olgerd, Kraków.
Goska Helena, Kraków.
Goyski Maryan, Kraków.
Grabski Stanisław, Lwów.
Grabowski Stanisław, Kraków.
Grocholski hr. Ludgard, Lwów.
Grodecki Roman, Kraków.
X. Gromnicki Tadeusz, Kraków.
Grużewski Bolesław, Lwów.
X. Grzyś Michał, Iwonicz.
Gubrynowicz Bronisław, Lwów.
Gubrynowicz Władysław, Lwów.

Hadaczek Karol, Lwów.
Hahn Wiktor, Lwów.
Halban Alfred, Lwów.
Halecki Oskar, Kraków.
Hartleb Kazimierz, Lwów.
Heck Walery, Trembowla.
Heckerówna Helena, Kraków.
Hertrich-Woleński Mieczysław, Podkamień.

Hrabyk Piotr, Przemyśl.
Hubertówna Janina, Kraków.

Jachimecki Zdzisław, Kraków.
Jamrógiewicz Roman, Kraków.
Janelli Maryan, Lwów.
Janik Michał, Lwów.
Janowicz Aleksander, Lwów.
Janowski Ludwik, Kraków.
Jaworski Franciszek, Lwów,
Jezienicki Michał, Stanisławów.
Jurczyński Juliusz, Kraków.

Kaczmarczyk Kazimierz, Kraków.
Kaindl Rajmund Fryderyk, Czerniowce.
Kallenbach Józef, Lwów.
Kamiński Jan, Złoczów.
Karbowiak Antoni, Kraków.
Kasprzycki Piotr, Lwów.
Kętrzyński Stanisław, Rzym.
Kipa Emil, Lwów.
Klein Franciszek, Kraków.
Kłodziński Adam, Kraków.
Koch Stanisława, Tarnopol.
Kochman Maksymilian, Lwów.
X. Kochowski Władysław, Rzym.
Kocowski Włodzimierz, Sokal.
X. Krysa Jakób, Chyrów.
Kolankowski Ludwik, Kraków.
Kolasiński Zygmunt, Lwów.
Konarski Kazimierz, Kraków.
Koneczny Feliks, Kraków.
Konopczyński Władysław, Kraków.
Kopera Feliks, Kraków.
Korzeniowski Józef, Kraków.
Korzon Tadeusz, Warszawa.
Kościałkowski Stanisław, Wilno.
Kossowski Stanisław, Lwów.
Kot Stanisław, Kraków.
Kowalczuk Michał, Lwów.
X. Kowalski Gerard, Mogiła.
Kownacki Józef Kraków.
Hr. Koziebrodzki Bolesta, Tadeusz, Chlibów.
X. Kozierowski Stanisław, Skórzewo (W. Ks. Pozn.)
Koziołkowski Maryan, Kraków.
Hr. Krasicki Ignacy, Bachórzec.
Kraushar Aleksander, Warszawa.

X. Kravjanszky Maurus, Nagy Varad.
Krček Franciszek, Lwów.
Krechowiecki Adam, Lwów.
Krotoski Kazimierz, Nowy Targ.
Kruczkiewicz Bronisław, Lwów.
Kryński Antoni Adam, Lwów.
Krywult Waleryan, Kraków.
Krzyżanowski Stanisław, Kraków.
Kubala Ludwik, Lwów.
Kucharski Piotr, Lwów.
Kucharski Władysław, Lwów.
Kudelka Bolesław, Tarnów.
X. Kujot Stanisław, Grzybno.
Kukieł Maryan, Lwów.
Kunkel Adolf, Poznań.
Kuntze Edward, Lwów.
Kupczyński Tadeusz, Kraków.
Kurpiel Antoni, Lwów.
Kutrzeba Stanisław, Kraków.
Kwasieborski Stanisław, Kraków.

Hr. Lanckoroński Karol, Rozdół.
Landwirtówna Róża, Kraków.
Latkowski Julian, Stanisławów.
Leniek Jan, Tarnów.
Lepszy Leonard, Kraków.
Lewicki Józef, Kraków.
Lewicki Stanisław, Lwów.
Lisiewicz Aleksander, Lwów.
Lisiewicz Zygmunt, Lwów.
Loret Maciej, Rzym.
Ks. Lubomirski Andrzej, Lwów.

Łodyński Maryan, Kraków.
Łopaciński Wincenty, Kraków.
Łyskowski Tomasz, Jelitowo (W. Ks. Poz.).

Machczyńska Antonina, Lwów.
Machek Emanuel, Lwów.
Majchrowicz Franciszek, Lwów.
Majewski Władysław, Lwów.
Br. Manteuffel Gustaw, Ryga.
Matusiak Szymon, Lwów.
Matuszek Adam, Kraków.
Matuszewic Emeryk, Lwów.
Mazanowski Aleksander, Lwów.
Mazurek Julian, Lwów.

Mejbaum Wacław, Lwów.
Hr. Michałowski Józef, Florencya.
Miklaszewski Juliusz, Kraków.
Modelski Teofil, Lwów.
Morawski Kazimierz, Kraków.
Morawski Kazimierz Maryan, Kraków.
Mościcki Henryk, Warszawa.
Muczkowski Józef, Kraków.
Hr. Mycielski Jerzy, Kraków.

Nacher Teodor, Lwów.
Naganowski Edmund, Lwów.
Nawratil Arnulf, Lwów.
Nitman Karol, Stanisławów.
Nogaj Józef, Lwów.
Novák Stefan, Tarnopol.
Nowicki Eustachy, Lwów.

Olszewicz Wacław, Warszawa.
Opatrny Jarosław, Nowy Sącz.
Osiecki Wiktor, Lwów.

Paczkowski Józef, Berlin.
Pagaczewski Julian, Kraków.
Papée Fryderyk, Kraków.
Pawłowski Bronisław, Lwów.
Perlbach Maksymilian, Berlin.
Pierzchała Ludwik, Lwów.
Pilat Tadeusz, Lwów.
Pini Tadeusz, Lwów.
Hr. Piniński Leon, Lwów.
Piotrowicz Stanisław, Lwów.
Polaczkówna Helena, Lwów.
Polaczkówna Marya, Przemyśl.
Porębowicz Edward Lwów.
X. Posłuszny Stefan, Iwaniska.
Hr. Potockich kancelarya gł. Krzeszowice.
Prochaska Antoni, Lwów.
Przyłuski Franciszek, Łagiewniki (W. Ks. Pozn.).
Przysiecki Ludwik, Lwów.
Ptaśnik Jan, Kraków.
Ptaszycki Stanisław, Petersburg.

Radlińska Helena, Kraków.
Radzimiński Luba Zygmunt, Lwów.
Rafacz Józef, Kraków.
Ręgorowicz Ludwik, Kraków.

Reiter Maryan, Lwów.
Hr. Rey Mieczysław, Mikulińce.
Rolny Wilhelm, Lwów.
Rosengarten Julian, Kraków.
Rostafiński Józef, Kraków.
Hr. Rostworowski Michał, Kraków.
Rutkowski Adam, Kraków.
Rutkowski Jan, Lwów.
Rutkowski Władysław, Kraków.
X. Rzymełka Jan, Kraków.

X. Sapieha Adam, Kraków.
Ks. Sapieha Władysław, Krasiczyn.
X. Sarna Władysław, Przemyśl.
Sawczyński Henryk, Lwów.
Schirmer Edward, Brody.
Schneider Stanisław, Lwów.
Schorr Mojżesz, Lwów.
Seminaryum nauczycielskie, Kraków.
Semkowicz Aleksander, Lwów.
Semkowicz Władysław, Lwów.
Sienkiewicz Henryk, Warszawa.
X. Siuda Antoni, Kraków.
Siwak Michał, Lwów.
Skałkowski Adam, Lwów.
Skibiński Mieczysław, Kraków.
Skibniewski Kazimierz, Lwów.
Sławomirski Błażej, Kraków.
Służewski Michał, Lwów.
Smarzewski Tadeusz, Lwów.
Smiałek Wincenty, Lwów.
Smietana Arnold, Jasło.
Smolka Stanisław, Kraków.
Sobieski Wacław, Kraków.
Sochaniewicz Stefan, Lwów.
Sokołowski August, Kraków.
Stojanowski Józef, Lwów,
Strzałkowska Zofia, Lwów.
Studziński Cyryl, Lwów.
Supiński Wiktor, Kraków.
Szkoła realna T. S. L. Biała.
Szkoła realna, Jarosław.
Szkoła realna, Rawa Ruska.
Szpunar Feliks, Kraków.
Szumowski Władysław, Lwów.
X. Szydelski Stefan, Lwów.

Tarliński Zygmunt, Kraków.
Hr. Tarnowski Jan, Chorzelów.
Hr. Tarnowski Stanisław, Kraków.
Till Ernest, Lwów.
Tokarz Wacław, Kraków.
Tomkowicz Stanisław, Kraków.
Towarnicki Władysław, Lwów.
Towarzystwo wzaj. pom. Uniw. Jagiell. Kraków,
Tretiak Józef, Kraków.
Troskolański Tadeusz, Przemyśl.
Trzcińska Ludwika, Warszawa.
Turska-Straszewska Julia, Kraków.
Twardowski Bolesław, Poznań.
Tymieniecki Kazimierz, Kraków.

Ulanowski Bolesław, Kraków.
Urbański Tadeusz, Lwów.

Wałek Tadeusz, Kraków.
Wańczura Alojzy, Demnia wyżna.
Winiarski Bohdan, Kraków.
X. Wiejowski Józef, Przemyśl.
Wawrzkowicz Eugeniusz, Lwów.
Witanowski Michał Rawicz, Piotrków.
Witwicki Tadeusz, Lwów.
Hr. Wodzicki Antoni, Kościelce.
Wojciechowski Konstanty, Lwów.
Wojciechowski Tadeusz, Lwów.

Zachorowski Stanisław, Kraków.
Zajączkowska Marya, Kraków.
Zajączkowska Marya, Lwów.
X. Zajchowski Józef, Lwów.
Zakrzewski Stanisław, Lwów.
Zakrzewski Wincenty, Kraków.
Zaleski Józef, Lwów,
Załęcki Artur, Lwów.
Hr. Zamoyski Władysław, Zakopane.
Zarewicz Stanisław, Lwów.
Zenowicz Despot Leon, Lwów.
Zieliński Stanisław, Brzozówka.
Zieliński Adam, Kraków.
Zoll Fryderyk (starszy), Kraków.

Żelechowski Ciołek Jerzy, Lwów.
Żytyński Saturnin, Nowy Sącz.

Zmarli:

Czermak Wiktor.
Jabłonowski Aleksander.
Łoziński Władysław.
Małecki Antoni
Ramułt Stefan.
Teodorowicz Józef.
Wąsowicz Mieczysław.

Spis prenumeratorów

Kwartalnika historycznego w r. 1913.

	Ilość egzemplarzy
Członkowie akad. Kółka historycznego we Lwowie .	10
C. k. Ekspedycya dzienników we Lwowie	5
Muzeum XX. Czartoryskich w Krakowie	1
Seminaryum historyczne Uniw Jagiell w Krakowie .	1
Seminaryum historyczne Uniw. we Lwowie . . .	1
Księgarnia Gubrynowicza i Syna we Lwowie . . .	110
„ E. Wendego i Sp. w Warszawie . . .	46
Razem .	174

Spis Instytucyj i Towarzystw

otrzymujących Kwartalnik historyczny bezpłatnie.

Archiwum krajowe Aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie.
Biblioteka „di Consultazione“ w Watykanie.
Biblioteka im Łopacińskiego w Lublinie.
Biblioteka nadworna w Wiedniu.
Biblioteka Ministerstwa spraw wewnętrznych w Wiedniu.
Biblioteka Ministerstwa wyznań i oświaty w Wiedniu.
Biblioteka Uniwersytecka w Krakowie.
Biblioteka Uniwersytecka we Lwowie.
Biblioteka publiczna w Warszawie.
Biblioteka Seminaryum duchownego w Żytomierzu.
Biblioteka Zakładu narodowego im. Ossolińskich we Lwowie.
Czytelnia akademicka we Lwowie.
Gimnazyum polskie w Cieszynie.
Kółko historyczne we Lwowie.
Książnica T. S. L. we Lwowie.
Muzeum narodowe w Rapperswylu.
Seminaryum hist. wschodnio-europejskiej uniw. Wiedeńskiego.
Stacya naukowa polska w Paryżu.
Towarzystwo akademickie „Ognisko“ w Wiedniu.
Towarzystwo akademickie „Slavia“ w Pradze.
Towarzystwo naukowe w Warszawie.
Towarzystwo P. N. w Poznaniu.
Towarzystwo P. N. w Wilnie.
Wydział krajowy we Lwowie.
Związek nauk. liter. im. Słowackiego w Stanisławowie.